

26.5.2017

Lausuntopyyntöne 13.4.2017

Luonnos hallituksen esitykseksi koskien veronkannon, verotuksen toimittamisen ja eräiden seuraamusmaksujen uudistamista

Esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi veronkantolaki sekä esitetään muutettavaksi mm. tuloverolakia, verotusmenettelylakeja, perintö- ja lahjaverolakia, varainsiirtoverolakia ja kiinteistöverolakia. Lausuntonamme esitämme seuraavaa.

Täydentävä verotuspäätös

Esityksen tavoitteena on selkeyttää verotuksen toimittamisen ja muutoksenhaun välistä rajaa siten, että Verohallinto tekisi lähtökohtaisesti aina verotuksessa ensiasteen asiaratkaisun, jolloin muutoksenhakumenettelyssä käsiteltäisiin vain jo ratkaistuja asioita koskevat oikaisuvaatimukset. Esityksessä ehdotetaan, että Verohallinto tekisi säännönmukaista verotusta täydentävän verotuspäätöksen, jos verovelvollinen ilmoittaisi oikaisuvaatimuksella tulon, vähennyksen tai muun ilmoittamisvelvollisuuden piiriin kuuluvan verotukseen vaikuttavan tiedon, jota hän ei ole aikaisemmin ilmoittanut. Menettelyä sovellettaisiin tuloverotuksessa, kiinteistöverotuksessa ja tonnistoverotuksessa. Esitys on pääosin kannatettava.

Esitetty uusi menettely johtaa kuitenkin mm. siihen, että verovelvolliselle kielteisen täydentävän verotuspäätöksen jälkeen sama muutosvaatimus pitää esittää uudelleen oikaisulautakunnalle. Tätä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena.

Verovelvollisten hallinnollisen taakan keventämiseksi ja muutoksenhakumenettelyn sujuvoittamiseksi esitettyä säätelyä tulee muuttaa siten, että täydentävässä verotuspäätösmenettelyssä hylätty verovelvollisen vaatimus siirretään viran puolesta oikaisulautakuntamenettelyyn, jos verovelvollinen sitä edellyttää.

Seuraamusmaksut

Myöhästymismaksu

Esitysluonnoksen mukaan eri verolajien seuraamusjärjestelmää yhtenäistettäisiin. Seuraamusjärjestelmän uudistamisella on tarkoitus edistää oikea-aikaista ilmoittamista ja oikeansisältöisten veroilmoitusten antamista sekä kannustettaisiin verovelvollista korjaamaan veroilmoituksessa olevat virheet ja puutteet oma-aloitteisesti ennen verotuksen päättymistä. Esitetty tavoite on kannatettava.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

26.5.2017

Esityksessä ehdotetaan otettavaksi käyttöön uusi myöhästymismaksu, joka määrätäisiin mm. tuloverotuksessa silloin, kun verovelvollinen ei ole täyttänyt ilmoittamisvelvollisuuttaan säädetyssä määräajassa, mutta korjaa laiminlyöntinsä omaaloitteisesti ennen verotuksen päättymistä. Näissä tilanteissa verovelvolliselle ei määrättäisi veronkorotusta.

Esitetty muutos on perusteltu.

Veronkorotus

Esitysluonnoksen mukaan veronkorotus määrättäisiin nykyistä kaavamaisemmillä perusteilla ja veronkorotuksen määräämiseen liittyvää viranomaisharkintaa vähennettäisiin. Tuloverotuksessa, kiinteistöverotuksessa, perintö- ja lahjaverotuksessa sekä varainsiirtoverotuksessa sovellettaisiin kaavamaisia ja yhtenäisiä veronkorotussäännöksiä. Veronkorotukselle säädettäisiin perustaso, jota voitaisiin alentaa tai korottaa laissa säädetyin edellytyksin. Veronkorotuksen määrä perustuisi pääasiallisesti laiminlyönnin taloudelliseen vakavuuteen, mitä ilmentäisi se tulon tai veron määrä, jota laiminlyönti koskee. Veronkorotuksen määrääminen ei perustuisi teon tai laiminlyönnin moitittavuuden arviointiin samalla tavalla kuin nykyisin.

Veronkorotuksen määrääminen olisi käytännössä pakollista kaikissa niissä tilanteissa, joissa Verohallinto poikkeaa veroilmoituksesta verovelvollisen vahingoksi. Veronkorotuksen välttämiseksi verovelvollisen olisi esim. vaikeassa tulkintatilanteissa aina valittava itselleen epäedullinen vaihtoehto.

Verotusmenettelylain 32 §:ään ehdotettuja muutoksia ei tule toteuttaa esitetyn mukaisina.

Esitetty säätely johtaisi siihen, että veronkorotukseen liittyviä vapauttamisperusteita ei käytännössä esim. yritysverotuksessa olisi lainkaan. Veronkorotuksen määräämisessä tulee jatkossakin ottaa huomioon teon tai laiminlyönnin moitittavuus ja veroasian tulkinnanvaraisuus. Veronkorotuksen määräämättä jättäminen tulee olla mahdollista muissakin kuin pelkästään 32 §:n 3 momentin tarkoittamissa tilanteissa. Kuten esitysluonnoksessakin on todettu, vapauttamisperusteita sovelletaan mm. Ruotsissa ja Norjassa.

Vaikeissa tulkintakysymyksissä, esim. siirtohinnoittelutilanteissa, verovelvollisen ei voida katsoa syyllistyneen rangaistavaan menettelyyn, jos verovelvollisen näkemys poikkeaa Verohallinnon tulkinnasta. Esitysluonnoksen perusteluissakin mainitussa KHO:n ratkaisussa 2014:33 on katsottu, että jos verovelvollinen osoittaa pyrkineensä vilpittömästi ja kohtuullisin ponnistuksin hinnoittelussaan markkinaehtoisuuteen, kyse ei pääsääntöisesti ole ainakaan törkeästä huolimattomuudesta. Ratkaisussa todettiin edelleen, että kun otettiin huomioon ne toimenpiteet, joilla yhtiö oli pyrkinyt selvittämään käypää hintaa, ja se, että asiaa oli pidettävä tulkinnanvaraisena, KHO katsoi, ettei yhtiölle tullut määrätä lainkaan veronkorotusta siirtohinnoitteluoikaisun yhteydessä. Tätä KHO:n vahvistamaa periaatetta tulee edelleenkin noudattaa.

Veronkorotuksen määräämättä jättäminen tulee siten olla jatkossakin mahdollista.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

26.5.2017

Edellä mainituilla perusteilla verotusmenettelylain 32 §:n 3 momentti tulee muuttaa seuraavan sisältöiseksi:

Veronkorotus voidaan jättää määräämättä, jos laiminlyönti on vähäinen, laiminlyönnille on pätevä syy, asia on tulkinnanvarainen tai muusta syystä veronkorotuksen määräämistä on pidettävä kohtuuttomana.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Talouspolitiikka

Jussi Mustonen
Johtaja